

Jämställdhets- och jämlighetsplan för Hagelstamska skolan

1.4.2016

Jämställdhets- och jämlikhetsplan för Hagelstamska skolan

Jämlikhet: Jämlikhet innebär att alla människor är lika mycket värda och ska behandlas lika. Alla ska vara lika inför lagen och ha samma rättigheter oavsett [etnicitet](#), [tro](#), utseende, [sexuell läggning](#), [klasstillhörighet](#) och status, åsikt, [funktionsnedsättning](#), könsidentitet etc.

Jämställdhet: Jämställdhet innebär [jämlikhet](#) mellan kvinnor och män.

Jämställdhet är när kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att kvinnor och män ska ha samma makt, måste de ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Enligt lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män 5§ (30.12.2014/1329, <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1986/19860609#P5>) ska myndigheter och utbildningsanordnare ansvara för att personal och studerande utarbetar en jämställdhetsplan. Denna plan ska årligen utvärderas och revideras. I planen har Hagelstamska skolan valt att inkludera jämlikhetsfrågor, för att skolans verksamhet ska genomsyras av en syn på människors lika värde. Arbete som främjar jämlikhet minskar orättvis behandling av människor på grund av ålder, ras, hudfärg, funktionsnedsättning, kön, sexuell läggning, språk, religion, socioekonomisk bakgrund, politiska åsikter samt nationellt eller socialt ursprung. Jämställdhets- och jämlikhetsplanen utgör en grund för kontinuerlig uppföljning av läget i skolan.

I arbetet med jämlikhets- och jämställdhetsfrågor strävar skolan efter att skapa en trygg arbetsmiljö för elever och personal. Arbetet handlar i praktiken om att kartlägga frågeställningar och problem kopplade till jämlikhet och jämställdhet, dvs. ett förebyggande arbete. Därtill ska kränkningar som drabbat skolans elever eller personal omedelbart redas ut.

Förebyggande arbete: För att göra jämlikhets- och jämställdhetsfrågorna till en del av skolans värdegrund måste alla i skolan vara medvetna om de synliga och osynliga sociala strukturer som kan leda till en orättvis behandling. Synliggörandet och ifrågasättandet av olika sociala normer bör få en central roll i verksamhetskulturen. Osynliga normer om hur manliga och kvinnliga studerande och lärare förväntas vara eller hur man bör vara för att passa in, kan

göra det svårare att vara den man vill eller att leva sitt liv som man vill. **I Hagelstamska skolan vill vi arbeta för att alla ska kunna vara sig själva, utan att behöva forma sitt beteende utgående från yttre förväntningar och normer.**

Ingripande arbete: När en kränkning har skett arbetar skolan enligt det förfaringsätt som beskrivs i planen mot våld, mobbning och andra trakasserier vid Hagelstamska skolan.

Jämlikhets- och jämställdhetsplanen innehåller 1) en redogörelse för jämlikhets- och jämställdhetsläget vid läroanstalten, 2) åtgärder som behövs för att främja jämlikhet och jämställdhet, 3) en utvärdering av hur åtgärderna i en tidigare plan har genomförts och av resultaten (punkt 3 saknas i den första planen). Särskilt avseende ska fästas vid ordnandet av undervisningen, skillnaderna i inläring och bedömning av prestationer samt vid förebyggande och undanröjande av sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön. Se tabellen för ytterligare information.

I arbetsgruppen våren 2016 har följande personer medverkat: Katarina Alanko (skolpsykolog), Mathias Furu (speciallärare), samt Jeanette Åström (modersmål). Elevkårsstyrelsen har aktivt deltagit i arbetet och kollegiet har diskuterat ämnet.

Mål	Nuläge	Åtgärd	Tidsplan	Pågående läsår (2015-) 2016	Ansvar:	Uppföljning
Följa upp jämlikhets- och jämställdhetsläget i skolan.	Enkäten om jämlikhetsläget gjord våren 2016, synliggjorde behoven av att utveckla jämlikhetsarbetet	Kontinuerliga enkäter. En arbetsgrupp bestående av personal och elever som arbetar kring jämlikhetsfrågor	Gruppen samlas regelbundet och enkäten genomförs vart annat år.	Enkät Diskussion i kollegiet Diskussion med elevkårsstyrelsen	Jämlikhetsgruppen, tillsammans med representanter från elevkåren	Kontinuerliga enkäter. Regelbundna möten. Enkäten och årliga resultat förvaras i en mapp i lärarrummet. Den elektroniska varianten sparas av samtliga medlemmar i arbetsgruppen.
Skolans personal: förstå begreppen jämlikhet och jämställdhet, göra alla medvetna om vad begreppen betyder, seriöst förhållningssätt.	Skillnaden mellan begreppen jämställdhet och jämlikhet är oklart inom personalen. Begreppen och verksamhetsstrukturerna bör synliggöras mera	Lärarmöten och utbildningar som tar upp jämlikhetsfrågor, problematiserar, besök av sakkunniga, inbjudna föreläsare under lärarmöten.	Inleds våren 2016, fortsätter läsåret 2016-2017	Enkät bland personal Personalen instrueras om hur hjälpa elever med deras enkät Diskussion i kollegiet om resultat	Jämlikhetsgruppen, tillsammans med representanter från elevkåren	Kontinuerliga enkäter, följa med skolans värdegrund i praktiken.
Elever: förstå begreppen jämlikhet och jämställdhet, göra dem medvetna om vad begreppen betyder, seriöst förhållningssätt.	Att diskutera jämlikhet och jämställdhet upplevs som viktigt av en stor del av skolans elever medan många upplever att man inte i undervisningen tagit upp dessa teman.	Morgonsamlingar, KF undervisnings situationen, inbjudna gäster	Inleds våren 2016 fortsätter läsåret 2016-2017	Enkät Diskussion med elevkårsstyrelsen	Jämlikhetsgruppen, tillsammans med representanter från elevkåren	Kontinuerliga enkäter, följa med skolans värdegrund.
Alla i skolan agerar på kränkningar och orättvis behandling.	Av eleverna svarade 27% att de utsatts för otrevliga kommentarer	Informera elever och lärare om resultaten, komma	Inleds våren 2016, fortsätter läsåret 2016-2017	Inledande diskussion Handlingsplanen mot våld och trakasserier	1.Skolans hela personal och alla elever 2.Skolans hela personal	Kontinuerliga enkäter, diskutera skolans värdegrund, uppdatera och

	<p>som hör samman med kroppen eller sexualiteten i skolan. Några lärare har blivit utsatta för trakasserier. Skolans åtgärder har inte av alla upplevts tillräckliga.</p>	<p>överens om handlingsätt för att agera i situationer där trakasserier förekommer</p>		<p>uppdaterats hösten 2015</p>		<p>informera om handlingsplanen</p>
<p>Att alla elever vet vad de kan göra om de är med om kränkande behandling</p>	<p>Se ovan</p>	<p>Se ovan. Alla klasser gör i början av läsåret en egen elevinfo (tex plansch), där det klart står vad en elev kan göra vid fall av trakasserier eller kränkningar</p>	<p>Börjar hösten 2016</p>	<p>I diskussion med elevkårsstyrelsen lyftes de praktiska förfarandena fram och idéer om hur göra har diskuterats</p>	<p>Klassföreståndaren, eleverna</p>	<p>Jämlikhetsgruppen kollar upp att alla klasser har gått igenom saken och gjort sina elevmaterial</p>
<p>Att göra mångfald synligt på skolan.</p>	<p>Elever och lärare upplever att man i princip kan vara sig själv och uttrycka tex sitt kön så som man vill. I praktiken är man rädd för att bli retad eller att vara annorlunda.</p>	<p>Att tala om normer, förväntningar, hur våga vara sig själv. Ha en "var dig själv dag", bjuda in gäster. Vid periodbyte ha temadagar där ett tema skulle vara RESPEKT</p>	<p>Börjandes läsåret 2015-2016</p>	<p>Dan Granqvist talat om hbt teman i april 2016 för samtliga elever.</p> <p>Skolpsykologen föreläst för personal om hbtq.</p>	<p>Skolans hela personal och alla elever</p>	

<p>Att jobba för ett jämlikt bemötande</p>	<p>Eleverna upplever större variation än vad lärarna svarar gällande bemötande och krav från lärare till elev. Vilka är dessa, hur tacklar vindessa (behövs vi göra det").</p>	<p>Synliggöra var orättvis behandling kan förekomma. Diskutera tillsammans samt skapa förändring. Ta med familjerna i arbetet.</p>	<p>Våren 2016 framåt</p>	<p>Enkäten Diskussioner</p>	<p>Jämlikhetsgruppen, elevkåren</p>	<p>Enkäter, diskussioner,</p>
<p>Att välja undervisningsmaterial så att mångfald syns</p>	<p>Både lärare och elever upplever att materialet bristfälligt.</p>	<p>Vara medveten om jämlikhetsfrågor när man väljer undervisningsmaterial eller arbetsuppgifter. Komplettera vid behov. Att arbeta ämnesövergripande kring temat.</p>	<p>An efter</p>	<p>Lyfts upp till diskussion</p>	<p>Lärare, gruppen</p>	<p>Enkäter, diskussion</p>

Jämlikhetsenkät maj 2018

Länk till enkäten skickad till alla elever + lärare men uppmaningen att göra på kf-samlingen. Åk 7 och 8 + enstaka 9:or har gjort enkäten.

88,5% av eleverna är helt eller nästan helt av den åsikten att de behandlas jämlikt i skolan. De som är helt eller nästan helt av annan åsikt kommenterar bl.a. följande:

- rasistiska kommentarer och kommentarer gällande sexuell läggning förekommer
- flickor får mildare straff än pojkar trots samma förseelse
- flickor och pojkar behandlas olika (inte preciserat hur)
- de som har svårigheter blir utsatta
- pojkar får straff lättare

89,3 % upplever att personalen behandlar eleverna jämlikt.

De som är helt eller nästan helt av annan åsikt kommenterar följande:

- en del av kökspersonalen är inte trevlig
- flickor behandlas bättre
- flickor får lättare ett bra vitsord
- ja, men det beror på personligheten, inte på kön och hudfärg
- Vissa lärare bedömer orättvist men det beror inte på kön m.m. utan på vad läraren tycker om eleven som person.

27,9% av eleverna har fått höra otrevliga kommentarer eller skällsord om kroppen minst en gång under skolåret, 9.6% av dess fler än tio gånger.

34,3% av eleverna har fått höra kränkande eller fräckt prat minst en gång under skolåret, 10,8% fler är tio gånger.

13,5% av eleverna har fått (blivit utsatta för) kränkande eller obehagliga bilder på nätet minst en gång under skolåret.

10,4% av eleverna har fått telefonsamtal/meddelanden som de upplevt som obehagliga eller kränkande minst en gång under skolåret.

17,1% av eleverna har blivit utsatta för beröring de upplevt som obehaglig minst en gång under skolåret.

8,4% av eleverna har fått sexuella förslag de upplevt som obehagliga minst en gång under skolåret.

Av de som blivit utsatta för ovanstående sade endast drygt hälften (58,3%) till personen att denna skulle sluta. Endast 17% berättade för en vuxen i skolan och 10,6% uppger att trakasserierna slutade då.

23,9% av eleverna berättade för en vuxen utanför skolan.

61,3% av eleverna uppger att det var en annan elev som trakasserade, medan 12,8% uppger att någon av personalen trakasserade dem.

Kommenterar om ovanstående:

- Det var inte trakasserier men fula kommentarer som inte stämde.
- sexuella läggningar används ofta som skällsord.